

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи
В.П.Бережний
12.06.2020

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Сеньківської загальноосвітньої школи
I-III ступенів
Бориспільської районної ради Київської області
на 2020 - 2021 навчальний рік

с.Сеньківка
2020

Зміст

Вступ	4
Розділ 1. Призначення школи та засіб його реалізації	5
Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи	9
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи	11
Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування	11
Розділ 5. Інклюзивне навчання	35
Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій	45
Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми	49
Розділ 8. Структура навчального року	52
Розділ 9. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми	55
Додатки	

Вступ

Школа - це майстерня, де формується думка підростаючого покоління, треба міцно тримати її в руках, якщо не хочеш випустити з рук майбутнє.

А. Барбюс

Сьогодні освіта вже не підготовка до життя, а спосіб життя. Завдання школи полягає у формуванні в учнів ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної реалізації свого життєвого потенціалу.

Компетентна особистість повинна вміти застосовувати такі якості, характеристики і здібності, не лише щоб вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в полікультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Світогляд закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості. Тут вирішується, чи людина захоче і чи зможе навчатися впродовж життя.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Освітня програма закладу, сформована на основі Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. На

основі освітньої програми складається та затверджується навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу, варіативну складову, враховуючи спеціалізацію школи та індивідуальні освітні потреби учнів.

Освітня програма ЗЗСО є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»), що оприлюднюється на веб-сайті закладу освіти.

Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня.

Розділ 1

Призначення школи та засіб його реалізації

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» заклад загальної середньої освіти реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

В освітньому процесі реалізується академічна свобода, що передбачає самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

За Статутом Сеньківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бориспільської районної ради Київської області, затвердженим рішенням сесії районної ради № 93 -08-VII від 18.10.2016 загальноосвітній навчальний заклад є об'єктом комунальної спільної власності територіальної громади Бориспільського району.

Місце знаходження Сеньківської загальноосвітньої школи I-III ступенів: 08371 Київська область., Бориспільський р-н, с.Сеньківка, вул. Миру, 11-А; тел. (04595) 3-37-25.

Скорочена назва школи – Сеньківська ЗОШ I-III ступенів.

Школа є юридичною особою, що має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп.

Школа є неприбутковою організацією і утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації.

Засновником Сеньківської ЗОШ І-ІІІ ступенів є Бориспільська районна рада Київської області.

Школа підпорядкована управлінню гуманітарного розвитку Бориспільської районної державної адміністрації Київської області. Навчальний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

В умовах реалізації концепції «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ» школа має стати рушієм і повинна йти попереду суспільства. Школа має надавати дитині різні вміння, компетентні навички. Головне її завдання — вже забезпечення знаннями, бо вони дуже мінливі в сучасному світі, а навчити дітей, як знання і навички втілювати в життя, оскільки навчальний заклад є:

- школою творчості та креативу для вчителів;
- школою спокою та розуміння для батьків;
- школою радості і острівком знань для дітей.

Педагогічний колектив нашої школи гнучко реагує на запити часу, варіює, шукає ефективні шляхи і методи навчання. Зміни, що сталися в освітянському просторі знайшли своє відображення і в роботі педагогічного колективу нашого навчального закладу. Вчителі 1-3-х класів, які у 2020-2021 н.р. продовжують працювати в умовах реалізації концепції «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ», пройшли курси підвищення кваліфікації при КНЗ КОР "Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів" та онлайн курси EDERA з метою підвищення методичного і практичного рівнів компетентності вчителів 1-3-х класів щодо реалізації завдань нового Державного стандарту початкової освіти відповідно основних напрямків Державної політики в галузі освіти.

Кадрове забезпечення:

Всього педагогічних працівників – 21

Із них: практичний психолог, соціальний педагог – 1, педагог-організатор-1. Відмінники освіти – 3, учитель– методист – 2, старший вчитель – 7, вища кваліфікаційна категорія – 12, перша – 0, друга – 1, спеціаліст – 3, 11 розряд – 3.

З метою розвитку комп'ютерної грамотності, використання інтернет – ресурсів, створення інтерактивних вправ у навчальних кабінетах встановлено

8 інтерактивних дошок. Більшість навчальних кабінетів укомплектовані проекторами та смарт телевізорами які використовуються на уроках та в позаурочних заходах. Комп'ютеризація навчального процесу спричинила зміну стилю проведення навчальних занять.

Для молодших школярів є можливість використовувати конструктори ЛЕГО на уроках та позаурочний час.

Профільність школи спрямована на вивчення предметів суспільногуманітарного напрямку.

Більшість випускників школи кожного року стають студентами вишів суспільно-гуманітарного спрямування. Спеціальності, які обирають наші учні у майбутньому, пов'язані зі спеціалізацією школи.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням школи.

Навчальний заклад несе відповідальність за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I рівень – початкова освіта здобувається протягом 4 років;

II рівень – базова середня освіта здобувається протягом 5 років;

III рівень – профільна середня освіта здобувається протягом 3 років.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями змісту загальноосвітніх програм, а також надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальній – участь у різноманітних предметних та міжпредметних конкурсах, турнірах, олімпіадах та МАН різних рівнів; трудовій – участь у різноманітних акціях та майстеркласах; художньо-естетичній – участь у виставках, конкурсах малюнків; спортивній - участь у спартакіадах та спортивних змаганнях і турнірах з легкої атлетики, футболу, баскетболу, волейболу, шахів тощо;

Освітня програма навчального закладу спрямована на:

1. ВИКОНАННЯ:

- Конституції України;

- Законів України: «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про охорону дитинства»;
- Національної Програми «Освіта України XXI століття»;
- Національної доктрини розвитку освіти;
- Національної Програми «Діти України»;
- Державних стандартів початкової, базової і повної загальної середньої освіти;
- Конвенції ООН «Про права дитини»;

2. Реалізацію:

- сучасної державної політики в освітянській галузі на основі державно-громадської взаємодії з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти та потреб учасників навчально-виховного процесу;
- нормативно-правових актів щодо розвитку освітньої галузі;

3. Створення:

- належних умов для розвитку доступної та якісної системи освіти школи;
- умов рівного доступу до освіти;
- гуманних відносин в освітньому закладі;
- сприятливих умов для підтримки та розвитку обдарованих учнів;
- належних умов для соціально-психологічного захисту учасників навчально-виховного процесу;
- необхідної матеріально-технічної бази;

4. Забезпечення:

- стабільного функціонування навчального закладу;
- розвитку мережі навчального закладу з урахуванням потреб споживачів, суспільних запитів і державних вимог;
- суттєвого зростання якості освіти;
- наукового підходу до виховання та соціалізації дітей і підлітків.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які розпочинають навчання за програмою «Початкова освіта», «Базова середня освіта», «Профільна освіта»;
- загальний обсяг навчального навантаження, який визначає загальний обсяг навчального навантаження за кожним рівнем здобуття освіти, орієнтовну тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічну послідовності їх вивчення, що подані в навчальних планах (далі – таблиці);
- очікувані результати навчання та компетентності учнів, подані в рамках навчальних програм;

- навчальні програми предметів, що вивчаються за інваріантним і варіативним складниками; навчальні предмети вибрані учнями на підсилення вивчення предметів, які мають гриф Міністерством освіти і науки України»;
- форми організації освітнього процесу;
- системи внутрішнього забезпечення якості освіти, проведення поточного та підсумкового оцінювання;
- кадрове забезпечення, навчально-методичне, навчально-технічне, соціально-психологічне середовище закладу освіти, створення умов для підвищення фахового рівня педагогічних працівників.

Наша школа – школа рівних можливостей для всіх; школа, яка намагається дати можливості для розвитку кожній дитині та розвивати її таким чином, щоб вона була успішною у житті, школа компетентнісного розвитку і самовдосконалення з ідеалом вільної, життєлюбної, талановитої особистості. Тобто щоб дитина, навчаючись в школі, змогла набути всі життєві Компетенції в тому обсязі, в якому вони їй потрібні для її успішного становлення. Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти.

Школа працює на засадах «педагогіки партнерства».

Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Розділ 2

Опис «моделі» випускника школи

Випускник нашої школи – це цілісна, всебічно розвинена особистість, здатна до критичного мислення; людина з активною позицією, яка діє згідно з морально-етичними принципами і здатна приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права іншої людини; патріот

своєї держави; інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре поінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової (основної) школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного). Володіє основами комп'ютерної грамотності, знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати, оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей, дотримується правил культури поведінки і спілкування, веде здоровий спосіб життя, готовий до форм і методів навчання, які використовуються у старших класах.

Випускник старшої школи має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладів вищої професійної освіти та подальше успішне навчання, володіє іноземною мовою на достатньому рівні; має достатній рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування), володіє культурою інтелектуальної діяльності, знає і поважає культуру України та інших народів, поважає

свою й чужу гідність, права і свободи інших людей, дотримується правил культури поведінки і спілкування, має почуття соціальної відповідальності, веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації, прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник – свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- забезпечення засвоєння учнями обов'язкового змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- створення основи для адаптації учнів до життя у суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в освітньому закладі регламентується робочим навчальним планом (розбивкою змісту освітньої програми на навчальні курси, за дисциплінами та за роками навчання).

Сеньківська ЗОШ I-III ступенів у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», наказів Міністерства освіти і науки України щодо типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти, Концепцією «Нова українська школа», Державним стандартом початкової освіти,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87, Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, Положенням про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН України від 23.04.2019 № 536 "Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти", Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу затвердженого наказом від 08.05.2019 № 621 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу», Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 №63 іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи, Програмою розвитку ЗЗСО. Порядок здобуття загальної середньої освіти за інституційною формою визначає Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, що організовується в закладах загальної середньої освіти I-III ступенів До інституційної форми здобуття загальної середньої освіти належать очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна та мережева. У Сеньківській ЗОШ I-III ступенів у 2020/2021 н.р. реалізується очна (денна) форма здобуття загальної середньої освіти.

Освітня програма початкової школи (1-4 класи)

Освітня програма початкової школи розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами) та за Державним стандартом початкової загальної освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти», наказу МОН України № 1272 від 08 жовтня 2019 року «Про затвердження типових освітніх програм для 1 -2 класів закладів загальної середньої освіти середньої освіти»,

наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня 2-4 класи», наказ Міністерства освіти і науки України від наказ МОН № 1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1362 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів першого класу Нової української школи», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.08.2018 № 923 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу у Новій українській школі», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.08.2018 № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у новій українській школі», «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу» наказ МОН України від 27.08.2019 № 1154 листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи», листа МОН України «Щодо окремих питань переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу» від 22.07.2019 №1/9-471.

При організації прийому здобувачів освіти до 1-го класу Сеньківська ЗОШ I-III ступенів керується такими нормативними документами:

- Конституція України
- Конвенція про права дитини
- Закон України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» із змінами, внесеними згідно із Законом № 2145-VIII від 05.09.2017 (стаття 18)
- Наказ МОН України від 16.04.2018 № 367 "Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти"
- Лист МОН України «Щодо прийому дітей до перших класів у 2019 році» від 05.04.2019 №1/9-227
- Статут школи
- Наказ керівника закладу освіти

Відповідно до статті 12 закону "Про освіту", початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти

цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником. Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Навчальний план 1-4 класів

Навчальний план 1 - 4 класів Сеньківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бориспільської районної ради Київської області охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, курсів за вибором, індивідуальних та групових занять, консультацій.

З метою забезпечення виконання Державного стандарту початкової освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі. Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Освітню програму Сеньківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бориспільської районної ради початкової школи укладено за такими освітніми галузями, що реалізуються через предмети:

у 1-му класі за типовою освітньою програмою О.Я.Савченко мовно-літературна освітня галузь реалізується в навчальних предметах “Українська мова”, “Іноземна мова” (англійська мова).

2 клас - мовно-літературна освітня галузь реалізується через окремі навчальні предмети : «Українська мова», «Читання» ; 3 клас мовно – літературна освітня галузь реалізується через окремі предмети « Українська мова» і «Літературне читання»; у 2-3 класах «Іншомовна» галузь через окремий навчальний предмет «Іноземна мова» (англійська мова). Математична освітня галузь реалізуються через окремий предмет - "Математика". Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі буде реалізуватись через інтегрований курс «Я досліджую світ». Зміст технологічної освітньої галузі буде реалізуватися через інтегрований курс «Дизайн і технології». У 2,3-х класах з огляду на достатню матеріально – технічну базу і кадровий потенціал закладу відповідно до ухвали рішення педагогічної ради від 30.08.2019 №12 «Про виокремлення інформатики з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в окремий предмет» освітня галузь «Інформатична» буде реалізуватися через окремий предмет «Інформатика». Мистецька освітня галузь буде реалізуватися через інтегрований курс «Мистецтво». Фізкультурна освітня галузь через окремий предмет «Фізична культура».

Освітню програму для 4 класу укладено за такими освітніми галузями:

Мова і література

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова» і «Літературне читання», "Іноземна мова" (Англійська мова).Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно - "Математика","Природознавство".Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі". Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура". Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика". Освітня галузь "Мистецька" реалізується предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Мета, яка реалізується під час реалізації освітньої галузі :

- мовно-літературна освітня галузь має на меті - розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових,

комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

- математична – має на меті різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання;

- природнича – має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

- соціальна і здоров'язбережувальна – формує соціальну компетентність, активну громадянську позицію, підприємливість, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;

- громадянська та історична – формує громадянську та інші компетентності, готовність до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активну громадянську позицію, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;

- технологічна – формує компетентності в галузі техніки і технологій, здатність до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

-інформатична – формує інформаційно-комунікаційні компетентності, здатність до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження та здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

- мистецька – формує цінності у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

- фізкультурна – формує мотивацію до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Навчальний план для 1-3-х класів (додаток 3) складено за Типовою освітньою програмою (О.Я.Савченко) затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», розробленою відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами); для 3-го класу на основі Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 №1273).

Для 4-го класу (додаток 4) на основі Державного стандарту початкової загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН від 20.04.2018 №407 (таблиця 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»; години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень і розвитку наскрізних умінь.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Підприємливість і фінансова грамотність», «Здоров'я і безпека», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційнодіяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації. Відповідно до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається з шести років. Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які

є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які відображаються в навчальних планах.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу складає-805 годин/навчальний рік, для учнів 2 класу складає-875 годин/навчальний рік, для учнів 3-4 –х класів складає- 910 годин/навчальний рік.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.08.2018 №924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у НУШ», наказу від 27.08.2019 №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу». Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Порядок вивчення окремих навчальних предметів у 4 класі

У 2020/2021 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної складової у 4 класі.

Години на вивчення предметів «Українська мова» та «Літературне читання» розподілено таким чином:

у I семестрі – «Українська мова» - 4 години, «Літературне читання» - 3 години, у II семестрі – «Українська мова» - 3 години, «Літературне читання» - 4 години, відповідно до навчальної програми.

У 3,4-х класах відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами)» здійснюється поділ класів на 2 групи при вивченні предмета «Інформатика» у 4 класі здійснюється поділ класів на 2 групи при вивченні предметів українська мова та англійська мова.

Реалізація варіативної складової навчального плану 1- 4 класів

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

За рахунок годин варіативної складової з метою урахування індивідуальних освітніх потреб та інтересів школярів, діагностування прогалин у знаннях учнів, організації роботи зі здібними та обдарованими дітьми у 1-4 класах виділено по 1 годині на індивідуальні та групові консультації з учнями;

у 4-му класі-1- година виділена на вивчення курсу за вибором «Маленькі українці подорожують країнами Євросоюзу». З метою формування в уяві дітей про цілісну картину простору країн, які є найближчими сусідами нашої держави і утворюють єдине політичне і економічне об'єднання з метою розв'язання спільних економічних, соціальних проблем.

За рішенням педагогічної ради школи (протокол від 12.06.2020р. № 13) облік індивідуальних та групових занять, курсів за вибором здійснюється на окремих сторінках класного журналу .

4.3. Освітня програма базової середньої школи (5-9 класи)

Нормативна база

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої

освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою .

Переведення та зарахування здобувачів освіти до 5 класу

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» Зарахування до 5 класу Сеньківської ЗОШ I-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 4 класу.

На вільні місця (у разі їх наявності) діти зараховуються у такому порядку: впродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

Освітня програма базової середньої школи окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів. рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,

для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і

фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; iх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через: органiзацiю навчального середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання; окреми предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти.

Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Необхiдною умовою формування компетентностей є дiяльнiсна спрямованiсть навчання, яка передбачає постiйне вклучення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної дiяльностi, а також практична його спрямованiсть. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освiтньому процесi мiжпредметних i внутрiшньопредметних зв'язкiв, а саме: змiстово-iнформацiйних, операцiйно дiяльнiсних i органiзацiйно-методичних. Iх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень iхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового свiтогляду. Учнi набувають досвiду застосування знань на практицi та перенесення iх в новi ситуацiї.

Освiтню програму укладено за такими освiтнiми галузями:

- Мови i лiтератури
- Суспiльствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технологiї
- Здоров'я i фiзична культура

Навчальнi плани основної школи передбачають реалiзацiю освiтнiх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окреми предмети. Освiтня галузь мови i лiтератури у навчальних планах реалiзується через окреми предмети "Українська мова", "Українська лiтература", "Iноземна мова"

(англійська), «Зарубіжна література». В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му класі – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України» у 7-9 класах окремими предметами «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства» (9 клас). Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» у 5-7 класах та «Мистецтво» у 8-9 класах. Освітня галузь «Математика» у 5-6 класах реалізується через окремий однойменний предмет «Математика» у 7-9 класах через окремі предмети «Алгебра» та «Геометрія». Освітня галузь, "Природознавство" у 5 класі реалізуються через однойменний окремий предмети "Природознавство" у 6-9 класах через окремі предмети «Біологія», «Географія», «Фізика» (7-9 класи), «Хімія» (7-9 класи). Освітня галузь «Технології» у 5-9 класах реалізується через окремі предмети «Трудове навчання», «Інформатика». Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» -у 5-9 класах через окремі предмети «Основи здоров'я», «Фізична культура». Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів. (додаток) Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Особливості вивчення предметів

Предмети інваріантної складової навчального плану школи на 2020-2021 навчальний рік, що не мають цілої кількості годин, будуть вивчатися протягом 2020-2021 навчального року відповідно розкладу навчальних занять. Порядок вивчення окремих навчальних предметів на які виділяється дробова кількість годин (1,5; 2,5; 3,5) вивчатимуться наступним чином:

<i>Предмет</i>	<i>Клас</i>	<i>Кіл-ть годин</i>	<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>
Українська мова	5	3,5	4	3
Українська мова	6	3,5	4	3
Українська мова	7	2,5	3	2

Хімія	7	1,5	2	1
Історія України	8	1,5	2	1
Історія України	9	1,5	1	2
Географія	9	1,5	2	1

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016.

У основній школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні таких предметів : англійська мова, українська мова, інформатика та трудове навчання:

Класи	Кількість учнів	Англійська мова (на пропорційній основі)	Українська мова (на пропорційній основі)	Трудове навчання (на гендерній основі)	Інформатика (на пропорційній основі)
5	29	2 групи	2 групи	2 групи	2 групи

6	29	2 групи	2 групи	2 групи	2 групи
7	19	-	-	2 групи	2 групи
8	22	-	-	2 групи	2 групи
9	26	-	-	2 групи	2 групи

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 12.06.2020 №13) обрано такі модулі для вивчення предмета «Трудове навчання» у 5-9 класах:

<i>Клас</i>	<i>Назва модуля «Обслуговуючі види праці»</i>	<i>Назва модуля «Технічні види праці»</i>
5	Підставка під горнятко природних матеріалів. Гольниця. Ялинкова прикраса. Закладка для книги. Серветка. Торбинка для дрібничок.	Підставка під горнятко. Кухонна дощечка. Серветниця. Рамка для фото. Кухонне приладдя (лопатка, виделка, тощо). Побутові електроприлади в моєму житті.
6	Органайзер для рукоділля. М'яка пласка іграшка. Об'ємна м'яка іграшка. Лялька – мотанка. Серветка. При краси з бісеру, стрічок, ниток, тощо.	Брелок. Ялинкова прикраса. Головоломка з дроту. Макет. Охайне житло. Здоров'я та краса мого волосся.
7	Технологічний одяг для кухні. Панно. Декоративна подушка. Сумка, рюкзак.	Вішак для одягу. Кухонне приладдя. Декоративна ваза. Свічник. «Малярні роботи у побуті власними руками». «Я – споживач».
8	Поясний швейний виріб.	Вішак для одягу. Скринька. Свічник. Будиночок для тварин.

	Технологічний одяг для кухні. Декоративний рушник. Декоративна подушка. «Моя зачіска». «Мій одяг - мій імідж».	«Моя зачіска». «Мій одяг- мій імідж».
9	Вироби в етнічному стилі. Вироби для власних потреб. Нове життя старим речам. «Мій власний стиль».	Обладнання та пристосування для навчальних кабінетів. Вироби для власних потреб. «Мій власний стиль».

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради школи (протокол від 12.06.2020 №13) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

<i>Клас</i>	<i>Назва модуля</i>
5-9	Легка атлетика Футбол Гімнастика Волейбол Баскетбол

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Реалізація варіативної складової навчального плану Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює

простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, ухвалу педагогічної ради (протокол від 12.06.2020 №13) конкретизовано варіативну складову навчального плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором та факультативні заняття. За рахунок годин варіативної складової виділено години на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

5-6 класи – по 2 години трудового навчання з метою створення умов для професійного самовизначення учнів, обґрунтованого вибору професії з урахуванням власних здібностей, уподобань та інтересів з дотриманням необхідних вимог техніки безпеки.;

7 - 9 класи - по 1 годині трудового навчання з метою створення належних умов для вивчення навчального предмета з дотриманням необхідних вимог техніки безпеки.

За рахунок годин варіативної складової виділено години на вивчення факультативних курсів :

- з метою поглиблення й розширення знань учнів з певних тем шкільного курсу математики, формування в них умінь і навичок розв'язування більш складних і різноманітних задач, що сприятиме подальшому успішному складанню відповідного рівня вступних випробовувань (зовнішнього незалежного оцінювання), для поглиблення знань з практики та теорії матеріалу на підставі тем основного курсу, розвитку логічного мислення для учнів 7,8 - х класів вводяться факультативні курси «Вибрані питання алгебри», 5-6 клас «Розв'язуємо текстові задачі»;

- з метою відновлення й поглиблення, закріплення й розширення, узагальнення й систематизації правописних знань з основних розділів української мови; вироблення практичних умінь і навичок удосконалення власного й чужого усного та писемного мовлення; формування орфографічної і пунктуаційної грамотності, що є основою розвитку комунікативної компетенції особистості школяра для учнів 9 класу вводиться факультативний курс «Практикум з правопису української мови».

<i>Клас</i>	<i>Предмет</i>	<i>Кількість годин</i>
5	Факультатив з математики «Розв'язуємо текстові задачі». 1 рік навчання	1
6	Факультатив з математики «Розв'язуємо текстові задачі». 2 рік навчання	1
7	Факультатив з математики «Вибрані питання алгебри»	1
8	Факультатив з української мови «Синтаксис простого та простого ускладненого речення»	1
8	Факультатив з математики «Вибрані питання алгебри»	1
9	Факультатив з української мови «Практикум з правопису української мови»	1

Для розвитку творчих здібностей учнів, логічного мислення, розв'язування нестандартних завдань, кращого засвоєння ними програмового матеріалу, підготовки до конкурсів, олімпіад, ДПА введено індивідуальні та групові заняття:

5 клас – українська мова – 0,5 години;

6 клас – історія – 0,5 години;

7 клас – англійська мова – 0,5 години;

9 клас – математика – 1 година.

Облік курсів за вибором, факультативів, індивідуальних та групових занять здійснюється на окремих сторінках класного журналу. Навчальні досягнення учнів не оцінюються .

Години варіативної складової викладатимуться наступним чином:

Індивідуальні та групові заняття	<i>Клас</i>	<i>Кіл-ть годин</i>	<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>
Індивідуальна година з англійської мови	7	0,5	1	0

Індивідуальна година з української мови	5	0,5	0	1
Індивідуальна година з історії	6	0,5	1	0

4.3. Освітня програма профільної середньої освіти (10 - 11 класи)

Нормативна база

Освітня програма профільної середньої освіти розроблена на виконання:

1. Закону України «Про освіту», Закону України "Про повну загальну середню освіту"
2. Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»
3. Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408; Таблиця 2. до Типової освітньої програми.

Зарахування до 10 класу

Відповідно до статті 12 Закону України «Про освіту» третім рівнем повної загальної середньої освіти є профільна середня освіта, здобуття якої передбачає, зокрема, академічне спрямування – профільне навчання на основі поєднання змісту освіти, визначеного стандартом профільної середньої освіти, і поглибленого вивчення окремих предметів з урахуванням здібностей та освітніх потреб учнів з орієнтацією на продовження навчання на вищих рівнях освіти. При цьому, можливість створення класів (груп) з поглибленим вивченням окремих предметів у складі закладу загальної середньої освіти передбачена статтею 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

З огляду на необхідність враховувати здібності та освітні потреби кожного учня Порядком передбачено дві моделі організації його індивідуальної освітньої траєкторії після завершення здобуття базової середньої освіти. Перша (найбільш поширена) модель передбачає безконкурсне переведення учня з 9 до 10 класу без поглибленого вивчення окремих предметів, що відбувається за власною заявою учня (у разі досягнення ним повноліття) чи заявою одного з його батьків, інших законних представників.

Друга модель, що допускає переведення учня з 9 до 10 класу з поглибленим вивчення окремих предметів на конкурсних засадах, має відповідні умови її застосування.

Відповідно до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.15 № 762 та викладеного у новій редакції згідно з наказом МОН України від 08.05.2019 №621 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України» Зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 травня 2019 р. за № 555/33526, листа від 14 липня 2015 року № 762 листа МОН України «Щодо окремих питань переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу» від 22.07.2019 №1/9-471.

Учні (вихованці) дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти, можуть бути переведені:

1) до десятого класу без поглибленого вивчення окремих предметів цього самого закладу загальної середньої освіти відповідно до пункту 2 цього Порядку (за власною заявою (у разі досягнення повноліття) чи заявою одного з батьків, інших законних представників);

2) до десятого класу з поглибленим вивченням окремих предметів цього самого закладу загальної середньої освіти за результатами конкурсу (за умови його проведення), що проводиться відповідно до пунктів 3 - 16 глави 4 розділу II Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016.

Учні (вихованці), які за результатами конкурсу не переводяться до десятого класу з поглибленим вивченням окремих предметів, за власною заявою (у разі досягнення повноліття) чи заявою одного з батьків, інших законних представників переводяться до десятого класу без поглибленого вивчення окремих предметів відповідно до пункту 2 цього Порядку або випускаються із закладу загальної середньої освіти відповідно до наказу його керівника і можуть продовжити здобувати загальну середню освіту в інших закладах системи загальної середньої освіти.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується **вибірково-обов'язковими предметами** («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»). З метою якісної реалізації змісту освіти, визначеного Державним стандартом, а також, врахувавши бажання та запити учнів, матеріально – технічне забезпечення школи було у 10 класі обрано два

вибірково-обов'язкові предмети (протокол від 13.05.2020 №10); «Мистецтво» та «Інформатика», які вивчатимуться одночасно протягом 10-11-го класу по 1,5 год.

В 11 класі продовжується вивчення двох вибірково – обов'язкових предметів: «Інформатика» та «Технології» по 1,5 години на тиждень (протокол від 27.04.19 №8)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети ;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

У Сеньківській ЗОШ I-III ступенів рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято з урахуванням освітніх потреб учнів, регіональних особливостей, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази в 10-11-х класах за запитом учнів та батьків згідно з ухвалами педагогічної ради школи (протокол №8 від 27.04.19, протокол № 6 від 21.02.2020.) профільне навчання буде здійснюватись шляхом диференціації навчального процесу а саме: вивченням двох профільних предметів:

10 клас – «Історія України», «Українська мова»;

11 клас – «Українська мова», «Англійська мова»

Залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, використано для вивчення факультативних курсів, індивідуальних та групових консультацій з метою змістовної підготовки до ЗНО.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті, результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних, організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова", "Українська література", "Іноземна мова (англійська)", «Зарубіжна література». Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через окремі предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта»; Освітня галузь «Мистецтво» через однойменний предмет «Мистецтво»; Галузь «Математика» через предмет («Математика» (Алгебра і початки аналізу та геометрія)); Освітня галузь «Природознавство» реалізується через окремі предмети «Біологія і екологія», «Географія», «Фізика» і «Астрономія», «Хімія»; Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через окремі предмети «Захист України», «Фізична культура». Освітня галузь «Технології» реалізується через окремий предмет «Технології».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 12.06.2020 №13) обрано такий модуль для вивчення предмету, «Технології» (11 клас): «Техніка декоративно-ужиткового мистецтва».

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, враховуючи запити учнів та на підставі рішення педагогічної ради школи (протокол від

12.06.2020 №13) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

<i>Клас</i>	<i>Назва модуля</i>
10-11	Легка атлетика Футбол Гімнастика Волейбол Баскетбол Туризм

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані школи III ступеня для учнів 10-11 класів (додаток 5), що складений на основі Типової освітньої програми закладу загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», в рамках навчальних планів (таблиці 2,3) .

Порядок вивчення окремих навчальних предметів у 10 – 11 класах на які виділяється дробова кількість годин (1,5) вивчатимуться наступним чином:

<i>Предмет</i>	<i>Клас</i>	<i>Кіл-ть годин</i>	<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>
Історія України	11	1,5	2	1
Географія	10	1,5	2	1
Хімія	10	1,5	2	1

Захист України	10	1,5	1	2
Захист України	11	1,5	1	2
Технології	11	1,5	1	2
Мистецтво	10	1,5	2	1
Інформатика	11	1,5	1	2

Реалізація варіативної складової навчального плану

З метою реалізації призначення школи розподіл годин варіативної складової навчального плану здійснено таким чином.

- 10 клас-2 години додано з варіативної складової на вивчення української мови як профільного предмета.
- 10 клас-1,5 години додано з варіативної складової на вивчення історії України як профільного предмета.
- 11 клас - 2 год додано з варіативної складової на вивчення української мови як профільного предмета.
- 11 клас – 3 год додано з варіативної складової на вивчення англійської мови як профільного предмета.

З метою підсилення вивчення профільних предметів «Історії України», «Українська мова», а також для розвитку творчих здібностей та пізнавальних інтересів, заяв учнів та бажання батьків, з варіативної складової

- виділено 1 год у 10 класі на вивчення факультативного курсу - «Народний спротив тоталітаризму на Бориспільщині (1917 -1932 рр.). З метою формування з метою формування у здобувачів освіти системи знань про історичний розвиток радянського суспільства, особливості його структури, шляхи конструювання радянської ідентичності та форми реакції радянської людини на процеси радянзації й встановлення тоталітарного режиму; розвиток вмінь критичного аналізу радянського повсякдення на основі дослідження усних джерел та архівних документів;
- виділено 1 год у 10 класі на вивчення факультативного курсу «Стилістика української мови».

Враховуючи наступність, системність у вивченні факультативних курсів як варіативної складової:

- виділено 1 год у 11 класі на продовження вивчення факультативного курсу «Визначні постаті України» з метою розуміння й усвідомлення проблеми української історії впродовж тисячоліття.

Курси за вибором та факультативні курси викладаються за державними програмами, що мають гриф МОН України.

Для розвитку творчих здібностей учнів, кращого засвоєння ними програмового матеріалу, змістовної підготовки до ЗНО, проведення експерименту для написання екологічного проекту уведено індивідуальні та групові заняття:

- 10 клас- математика – 1 година;
- 10 клас –англійська мова -1 година;
- 10 клас – біологія -0,5 год;(I семестр)
- 11 клас- біологія - 1 година;
- 11 клас - математика – 1 година;
- 11 клас –географія -1 година;

Розділ 5

Інклюзивне навчання

Нормативна база

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

Інклюзивне навчання в ЗЗСО здійснюється відповідно до положень законів України «Про освіту» , «Про повну загальну середню освіту» та Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 № 872 (із змінами), постанов Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами), від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти», листа МОН України від 31 серпня 2020 року № 1/9-495 “Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році.

Питання організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти регламентується статтями 8, 16 Закону України «Про загальну середню освіту» та Порядком організації інклюзивного навчання у

загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 (із змінами) (далі - Порядок)

Освітня програма визначає: загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках індивідуальних навчальних планів, очікувані результати навчання здобувачів освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей особливими освітніми потребами у таблиці №5.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до закладу загальної середньої освіти

У 2020/2021 навчальному році інклюзивні або спеціальні класи утворюються на підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми потребами, до якої обов'язково додається висновок інклюзивно-ресурсного центру та, за потреби, інші документи, визначені Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН України від 16.04.2018 № 367, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за № 564/32016).

Згідно з Законом України «Про освіту» батьки мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття освіти для дитини.

1. Батьки мають звернутись до інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ) за місцем проживання. До ІРЦ можуть звернутись батьки дітей, віком від 2 до 18 років, які відчують занепокоєння щодо розвитку дитини, незалежно від наявності в дитини інвалідності чи встановленого діагнозу.
2. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру проводять комплексну психологічно-педагогічну оцінку дитини.
3. Батьки отримують висновок про комплексну оцінку.
4. Батьки подають висновок про комплексну оцінку дитини разом із заявою про зарахування до навчального закладу.
5. Школа обов'язково створює інклюзивний клас або групу, якщо батьки подали висновок про комплексну оцінку дитини.
6. Наказом директора в закладі освіти створюється команда психолого-педагогічного супроводу, відповідно до Наказу МОН №609 від 08.06.2018 року, до якої входять: директор закладу чи його заступник, учителі, асистент

учителя, практичний психолог, батьки, асистент дитини та всі інші особи, залучені до навчального процесу. Команда супроводу створює індивідуальну програму розвитку (ІПР) дитини.

7. Батьки в обов'язковому порядку ознайомлюються з ІПР та підписують .

8. В інклюзивному класі чи групі мають створюються умови для навчання дитини з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку з урахуванням потреб і можливостей учня (учениці).

9. До роботи інклюзивного класу чи групи долучають асистента вчителя чи вихователя. Ця людина не є особистим педагогом дитини, а допомагає вчителю чи вихователю проводити освітній процес.

10. Якщо фахівці інклюзивно-ресурсного центру у висновку зазначили, що дитина потребує додаткової підтримки, то вона має право на асистента дитини. Роль асистента дитини можуть виконувати батьки, уповноважені ними особи чи соціальні працівники.

Визначення особливих освітніх потреб дитини здійснюється фахівцями інклюзивно-ресурсних центрів (далі - ІРЦ) за результатами проведеної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини (далі комплексна оцінка) (пункти 11-37 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2018 року № 545 (із змінами), (далі - Положення про ІРЦ)). ІРЦ є установою, що утворюється з метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років. До ІРЦ можуть звернутися батьки (інші законні представники) дитини, які відчувають занепокоєння щодо розвитку дитини, незалежно від наявності в дитини інвалідності чи встановленого діагнозу. Комплексна оцінка може проводитися за ініціативою батьків дитини або рекомендацією педагогічних працівників закладу освіти на підставі заяви батьків. Така оцінка не може проводитись примусово. Висновок про комплексну оцінку має рекомендаційний характер і не є підставою для скерування органом управління освітою дитини з особливими освітніми потребами до певного закладу освіти, зокрема до спеціальної школи чи навчально-реабілітаційного центру. Відповідно до статті 55 Закону України «Про освіту» (далі - Закон) батьки дитини мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми освіти відповідного рівня. Згідно зі статтею 20 Закону.

Оскільки у Порядку серед документів, необхідних для відкриття інклюзивного класу, зазначений витяг із протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації (далі - витяг). Інклюзивні або спеціальні класи утворюються на підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми

потребами, до якої обов'язково додається висновок інклюзивно-ресурсного центру та, за потреби, інші документи, визначені Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 (далі - МОН), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. № 564/32016). Звертаємо увагу, що висновок лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я не може бути підставою для організації інклюзивного навчання для дитини з особливими освітніми потребами. Термін дії висновку ІРЦ не обмежений у часі, крім випадків, коли рекомендовано та визначено дату повторного вивчення. Повторна комплексна оцінка проводиться у разі: переходу дитини з особливими освітніми потребами з дошкільного закладу освіти в заклад загальної середньої освіти; переведення дитини зі спеціального закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, закладу загальної середньої освіти до інклюзивної (спеціальної) групи закладу дошкільної освіти або інклюзивного (спеціального) класу закладу загальної середньої освіти; за рекомендацією команди психолого-педагогічного супроводу дитини у разі виявлених актуальних освітніх потреб дитини в процесі навчання, наявності труднощів у засвоєнні дитиною освітньої програми або успіхів у навчанні.

У Бориспільському районі працює «Бориспільський інклюзивно – ресурсний центр», що дає змогу батькам (іншим законним представникам) дитини через сайт, e-mail:09_borispil@ukr.net. отримати потрібну інформацію. Адреса комунальної установи «Бориспільський інклюзивно – ресурсний центр» Бориспільської районної ради Київської області с. Проліски, вул.Соборна,16.

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Організація інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами для школи є одним із пріоритетів розвитку закладу.

Освітня діяльність ЗЗСО спрямована на створення необхідних умов якісного інклюзивного навчання, як-от:

- визначення особливих освітніх потреб дитини;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- створення інклюзивного освітнього середовища;
- надання освітніх, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;
- забезпечення учнів спеціальними засобами корекції

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Безпосередня організація інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти здійснюється командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами закладу освіти (далі - команда супроводу) із обов'язковим залученням батьків до освітнього процесу відповідно до Примірного положення про команду психолого - педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти затвердженого наказом МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

Відповідно до висновку ІРЦ, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення дитини команда супроводу впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі ІПР), яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. На перше організаційне засідання команди супроводу запрошуються фахівці інклюзивно-ресурсного центру для отримання детальних рекомендацій щодо розроблення ІПР та особливостей організації інклюзивного навчання.

Команда супроводу визначає способи адаптації (у разі необхідності - модифікації) освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини. У разі потреби розробляє індивідуальний навчальний план в закладі загальної середньої освіти.

З метою коригування та визначення прогресу розвитку дитини команда супроводу переглядає ІПР у закладі загальної середньої освіти двічі на рік (у разі потреби частіше). Діяльність дитини оцінюється не лише з позиції набутих знань, а, насамперед - з позиції прогресивного розвитку. При потребі (зокрема, у разі пропуску дитиною з поважних причин великої кількості навчальних днів), виконання освітньої програми забезпечується шляхом реалізації для учня індивідуальної освітньої траєкторії, що може бути реалізована в закладі через індивідуальний навчальний план (ст. 53 Закону України «Про освіту»). Проведення корекційно-розвиткових занять у такому випадку можуть здійснюватися в канікулярний період протягом навчального року, попередньо погодивши це з батьками.

Організація освітнього процесу забезпечує безпечні та нешкідливі умови здобуття освіти.

Надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять, які надаються як штатними працівниками закладу, так і залученими фахівцями, зокрема: працівниками ІРЦ, спеціальних шкіл, навчально-реабілітаційних центрів, логопедичних пунктів та інших закладів на підставі цивільно-правових договорів. Оплата праці залучених на підставі цивільно-правових договорів фахівців (зокрема й залучених штатних працівників) здійснюється за рахунок коштів державної субвенції, відповідно до пункту 6 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» (із змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти:

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які повинні бути реалізовані в рамках кожної освітньої галузі, результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти .

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практично його спрямованість. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища; використання специфіки окремих предметів, предметних циклів та міжпредметних зв'язків, залежно від змісту, цілей навчальних дисциплін, пов'язаних з тією чи іншою наскрізною лінією; реалізацію надпредметних, загальношкільних проектів; предметів за вибором; позакласну роботу та гуртки.

Освітню програму для дітей з особливими освітніми потребами розроблено на основі таких типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України:

у школі II ступеня:

– Наказ МОН України №627 від 12.06.2018 “Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами”.

– Наказ МОН України №813 від 26.07.2018 “Про затвердження типової

освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами”.

Для ефективного планування та організації освітнього процесу у 5 класі для здобувача освіти за інклюзивною формою навчання, у 2020/2021 навчальному році буде здійснюватися навчання за програмами складеними з використанням модифікацій з Типових освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (інтелектуальним порушенням), затвердженими наказами МОН України від 25.06.18 р. № 693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (2-4 класи), наказ МОН України “Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями” від 26.07.2018 №816. В умовах інклюзивного середовища навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та з використанням індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми кожної дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі навчального плану закладу освіти, що є складовою типової освітньої програми з урахуванням рекомендацій психолого-медико-педагогічної консультації або інклюзивно-ресурсного центру.

Індивідуальний навчальний план визначає перелік предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета за роками навчання, а також тижневу кількість годин.

Державний стандарт базової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура». Освітня галузь «Мови і літератури» реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Українська література». Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні навчальні предмети, відповідно, «Математика», «Природознавство». Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується навчальним предметом «Я у світі». Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальним предметом «Фізична культура». Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках курсу «Основи здоров'я» Освітня галузь «Технології» реалізується через предмет «Трудове навчання», «Інформатика». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво».

Варіативна складова навчального плану.

Реалізація варіативної складової.

1 год із варіативної складової додано до предмету «Фізична культура» відповідно до рекомендацій ІРЦ. Корекційно-розвиткові заняття з

практичним психологом 2-рази на тиждень; Відповідно до рекомендацій ІРЦ та за наявності кваліфікованого спеціаліста вчителя – дифектолога кількість корекційно- розвиткових занять «Розвиток мовлення» збільшено на одну годину за рахунок зменшення на 1 годину занять з «Лікувальної фізкультури». Корекційно- розвиткові заняття «Розвиток мовлення» - 2 години на тиждень, корекційно- розвиткові заняття «Лікувальна фізкультура» -1 година на тиждень.

1. Підставою для організації інклюзивного навчання для учня 5 класу Брунька Ярослава Трохимовича є:

- заява батьків;
- висновок 96/32 Бориспільського ІРЦ від 25.06.2020 про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини
- наказ по навчальному закладу від 01.09.2020 №66 «Про організацію інклюзивного навчання учня 5 класу Брунька Ярослава Трохимовича.

Індивідуальний навчальний план Брунька Ярослава складено з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку та пізнавальних можливостей учня, рекомендацій ІРЦ .

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю

- знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою. Система оцінювання навчальних досягнень учнів повинна бути стимулюючою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями. Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальної реабілітації дітей.
2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.
3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування.

У роботі з цією категорією дітей основна увага приділяється формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Учню будуть надані психолого – педагогічні та корекційно розвиткові послуги: заняття з практичним психологом 2-рази на тиждень; заняття з вчителем дефектологом - 2 рази на тиждень, заняття з логопедом -3 раз на тиждень.

Програмно–методичне забезпечення

Перелік комплектів навчальних програм для здобувачів початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

Таблиця 21

№ п/п	Назва комплекту навчальних програм
1	Комплект навчальних програм дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).
2	«Програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями» затверджені наказом МОН від 26.07.2018 №816

**Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи
для здобувачів початкової освіти спеціальних закладів
загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами**

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1	Програма з корекційно - розвиткової роботи « Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями
2	Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально – побутове орієнтування» для 1-4 класів
3	Програма з корекційно - розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів у дітей з розумовою відсталістю»(Підготовчий, 1-4 класи) Жук Т.Я. Трикоз С.В.
4	Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально – побутове орієнтування» (варіативний модуль «Подорож у життя») для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями

РОЗДІЛ 6

Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, які б відповідали оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методинавчання: дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основні форми організації освітнього процесу в початкових класах (визначені в Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти I ступеня), які застосовують наші педагоги є: різні типи уроку, екскурсії віртуальні подорожі, спектаклі, квести. Їх учитель організовує в межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися за умови дотримання Державного стандарту початкової освіти. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Але незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

У основній і профільній школі основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок, урок засвоєння знань. Також передбачені уроки з використанням інформаційно – комунікативних технологій; дистанційних технологій навчання; екскурсії, уроки-семінари, лекції, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри, квести тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Реалізація різних форм навчання

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» в Сеньківській ЗОШ І-ІІІ ступенів здобуття загальної середньої освіти може бути організоване за такими формами (за наявності необхідних ресурсів):

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (вона ж – домашня), педагогічний патронаж).

Дистанційне навчання може бути реалізовано шляхом використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання за різними формами здобуття освіти, їх поєднання.

Мережева взаємодія є способом координації спільної освітньої діяльності, що здійснюється на договірних засадах різними суб'єктами освітньої діяльності для організації здобуття освіти за мережевою формою.

Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Інклюзивна освіта – навчання для осіб з особливими освітніми потребами організовується за денною або вечірньою формами здобуття освіти. Якщо ж стан здоров'я вимагає цього, учень або його батьки можуть обрати дистанційне навчання або одну з форм індивідуального.

Будь-яка форма освіти, у тому числі й індивідуальна, потребує, щоб учня зарахували до закладу – для цього потрібно подати необхідні документи.

Основний документ для зарахування або переведення на індивідуальну форму навчання – це заява одного з батьків дитини або самого учня, якщо він є повнолітнім. До заяви додаються документ, що посвідчує особу учня, медична довідка № 086-1/о та документ про освіту, якщо він є.

Зарахування на індивідуальну форму освіти зазвичай проводиться до початку навчального року.

Переведення на індивідуальну форму може відбуватись і протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до річного оцінювання чи державної підсумкової атестації. Однак таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

За законом можна поєднувати різні форми навчання. Таке поєднання має бути реалізовано через індивідуальний навчальний план, який формують для учня у закладі освіти. Про поєднання різних форм навчання також варто одразу зазначати у заяві.

Вчасно розроблений і затверджений індивідуальний навчальний план є обов'язковим для навчання за індивідуальною формою освіти. Він розробляється на основі навчального плану – складової освітньої програми, яку використовує заклад. Виконання інваріантної частини (опанування базових, вибірково-обов'язкових предметів) навчального плану під час індивідуального навчання лишається обов'язковим. Очікувані результати

навчання для індивідуальної форми не зменшуються і лишаються на одному рівні з іншими формами. Такий план має враховувати здібності, інтереси, потреби, мотивацію, можливості та досвід учня. Тому варто проводити їх оцінку перед складанням самого плану. Для цього можна залучати працівників психологічної служби закладу освіти.

Індивідуальний навчальний план складається на кожен навчальний рік. Такий план враховує індивідуальні освітні потреби учня і може переглядатись протягом терміну його дії. Індивідуальний навчальний план розробляють педагогічні працівники, які працюватимуть із учнем – педагоги початкової школи або вчителі окремих предметів. Робота над планом відбувається спільно із самим здобувачем освіти. Батьки учня можуть брати участь у його розробці, а також погоджувати його. Фінально план затверджує керівник закладу освіти.

Учень на індивідуальній формі має можливість використовувати всю інфраструктуру закладу – навчальну, спортивну, наукову тощо. Учень має можливість оформити учнівський квиток і користуватись необхідними підручниками, у тому числі й електронними.

Учень також може розраховувати на допомогу педагогічних працівників, мати психологічний і соціально-педагогічний супровід, проходити оцінювання навчальних досягнень та/або державну підсумкову атестацію, а також одержати документ про освіту.

Оцінювання результатів навчання і атестація за всіма формами індивідуальної освіти відбувається у школі.

Важливо пам'ятати, що лише наявність портфоліо, індивідуального освітнього профайлу та інших форм фіксації індивідуальних досягнень учня (без підсумкового оцінювання та/або атестації) не є підставою для переведення до наступного класу та видання документа про освіту.

Законодавство не передбачає перерахування коштів батькам, які самостійно організують навчання своїх дітей.

Учень, який навчається за індивідуальною формою, більшість навчального часу проводить самостійно. Але індивідуальна форма не обмежує у спілкуванні з іншими учнями – ані в неформальному, ані на території школи.

Учень може брати участь в екскурсіях, практичних заняттях. А під час педагогічного патронажу вчитель може періодично залучати учня до учнівського колективу з метою соціалізації.

Учні, що навчаються на індивідуальній формі, можуть на загальних підставах брати участь в олімпіадах, турнірах, конкурсах та інших змаганнях.

Школа працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя. Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку 1 класі – 35 хвилин, у 2-4 класах становить 40 хвилин, у 5-11 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв. Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою 10 хвилин за окремим розкладом. Мова навчання – українська

З метою організації позанавчальної діяльності дітей відповідно до їх інтересів, надання кваліфікованої допомоги учням у виконанні домашніх завдань, створення сприятливих умов для задоволення різноманітних інтересів учнів, організації дозвілля дітей молодшого шкільного віку, попередження дитячої бездоглядності та за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працюють 2 групи продовженого дня для учнів 1-4 класів. Робота груп продовженого дня організована відповідно до чинного наказу Міністерства освіти і науки України №677 від 24.06.2018 року «Про затвердження Порядку створення груп продовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти». Зарахування до груп продовженого дня і відрахування здобувачів освіти із них здійснюється наказом керівника закладу освіти на підставі заяв батьків та осіб, які їх замінюють. Режим роботи групи продовженого дня розробляється відповідно до Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання закладів освіти та організації освітнього процесу, ухвалюється педагогічною радою і затверджується директором закладу освіти.

З метою розвитку здібностей талантів дітей, учнівської молоді, задоволення їх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні. У закладі організовується гурткова робота, що є невід'ємною частиною освітнього процесу. Це один із найефективніших шляхів розвитку творчо спрямованої особистості.

Розділ 7

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Система внутрішнього моніторингу якості освітніх послуг буде здійснюватися шляхом моніторингу знань:

1) основні тематичні вивчення, оцінювання навчальних досягнень учнів (предмети інваріантної складової та варіативної) а саме: поточний контроль, тематичний контроль, семестровий, річний;

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні; підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь; індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання; систематизацію й узагальнення навчального матеріалу; концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення в навчанні" та срібну медаль "За досягнення в навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.2008 № 186 (з0279-08) та погодженого з Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.2008, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Більш гнучку, різнопланову систему оцінювання має профільна старша школа, яка на основі диференційованого навчання враховує не лише навчальні досягнення, але і творчі, проектно-дослідницькі, особистісні, соціальне значущі результати, уміння вирішувати проблеми, що виникають у різних життєвих ситуаціях.

- 2) оцінювання умінь і навичок з окремих предметів;
- 3) проведення контрольних замірів предметів, під час стану вивчення предмета;
- 4) участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН;
- 5) аналізу результатів ДПА і ЗНО.

Розділ 8

Структура навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2020/2021 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01.09 - 24.12.20

II семестр – з 11.01 - 28.05.21

Орієнтовна дата свята «Останній дзвоник» 28.05.2021

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з -26 жовтня по 01 листопада 2020 року;

зимові з -25 грудня 2020 по 10 січня 2021 року;

весняні з -29 березня по 04 квітня 2021 року.

Додаткові канікули для учнів 1 класу НУШ не проводяться, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол від 12.06.2020 №13).

Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Згідно з рішенням педагогічної ради (протокол від 12.06.2020 №13) навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8 -х, 10-го класів, проводиться протягом навчального року та не оцінюється. Навчальні екскурсії та практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів», Інструкції щодо організації та

проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю, наказу Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 №1124 «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи».

Навчальні екскурсії проводяться для учнів 1-4-х класів протягом 4 днів тривалістю не більше 3 академічних годин на день; навчальна практика та екскурсії для учнів 5-8-х і 10-го класів проводяться протягом 10 днів: у 5-6-х класах – по 3 академічні години на день, у 7-8-х класах – по 4 академічні години, у 10-му клас – по 5 академічних годин на день.

Державна підсумкова атестація проводиться відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2008 №94, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.02.2008 № 151/14842, зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 23.11.2010 №1116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.12.2010 №1237/18532. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

Режим роботи

Режим роботи школи визначено на основі нормативно-правових актів з урахуванням Державних санітарних правил і норм влаштування загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу.

Початок занять - 8.30;

Тривалість уроків:

- у 1-му класі - 35 хвилин;
- у 2-4 му класі -40 хвилин;
- у 5-11 класах -45 хвилин.

Розклад дзвінків: 1 клас

№ уроку	Початок уроку	Закінчення уроку
1	8.30	9.05
2	9.25	10.00
3	10.30	11.05
4	11.25	12.00

5-11 класи

№ уроку	Початок уроку	Закінчення уроку
1	8.30	9.15
2	9.25	10.10
3	10.20	11.05
4	11.25	12.10
5	12.30	13.15
6	13.25	14.10
7	14.20	15.05

2-4 класи

№ уроку	Початок уроку	Закінчення уроку
1	8.30	9.10
2	9.25	10.05
3	10.20	11.00
4	11.25	12.05
5	12.30	13.10

Розділ 9

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2020-2021 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх основних і додаткових програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника Сеньківської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Додаток 1

Перелік навчальних програм Для початкової школи (1-4 класи)

Для 1-2-х класів типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти затверджена наказом МОН від 21.03.2018р. № 268, для 3-4-х класів типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко . Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1273. Для 4 класу навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Назва навчальної програми

1. Нова українська школа. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко), затверджена колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року. Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272.
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (3-4 класи). Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1273
3. Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
4. Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
5. Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класи
6. Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
7. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи

8. Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
9. Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
10. Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
11. Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
12. Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
13. Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи

**Перелік навчальних програм
для учнів базової середньої освіти (5-9 класи) II ступеня, затверджені
наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземна мова (англійська мова)
18.	Музичне мистецтво
19.	Образотворче мистецтво

**Перелік навчальних програм
для профільної середньої школи (10-12 класи) закладів загальної
середньої освіти III ступеня, затверджених наказами МОН від 23.10.2017
№ 1407, від 24.11.2017 №1539)**

10 клас

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України (оновлена 2019 року)	Профільний рівень
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
11.	Мистецтво	Рівень стандарту
12.	Технології	Рівень стандарту
13.	Українська література	Рівень стандарту
14.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту
15.	Фізична культура	Рівень стандарту
16.	Хімія	Рівень стандарту
17.	Іноземна мова (англійська мова)	Рівень стандарту

**Перелік навчальних програм
для профільної середньої школи (10-12 класи) закладів загальної
середньої освіти III ступеня, затверджених наказами МОН від 23.10.2017
№ 1407, від 24.11.2017 №1539)**

11 клас

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	профільний рівень
2.	Біологія і екологія	рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	рівень стандарту
4.	Географія	рівень стандарту
5.	Зарубіжна література	рівень стандарту
6.	Захист Вітчизни	рівень стандарту
7.	Іноземна мова (англійська мова)	профільний рівень
8.	Історія України	рівень стандарту
9.	Мистецтво	рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	рівень стандарту
11.	Технології.	рівень стандарту
12.	Українська література	рівень стандарту
13.	Фізика і астрономія	рівень стандарту
14.	Фізична культура	рівень стандарту
15.	Хімія	рівень стандарту

Перелік програм варіантної складової

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас (-и)	Назва навчальної програми, за якою здійснюється навчання	Автор (-и) навчальної програми	Назва ресурсу, де розташовано або вміщено програму	Кількість	Кількість годин, що фактично відведено	Примітки
1	Природознавство	4	Програма курсів за вибором для початкових класів. «Маленькі українці подорожують країнами Євросоюзу»	С.Гаряча, Л.Добровольська	Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Базового навчального плану. Книга 3 Упорядник: Г.Ф.Древаль, Л.Ф.Щербакова Лист ІМЗО від 02.07.2019 №22.1/12-Г-528	35	35	
2	Математика	5-6	Програма факультативного курсу варіативної складової навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів «Розв'язуємо текстові задачі»	Заболотня Л.В.	Збірник програм з математики для допрофільної підготовки в частині варіативної складової 5-11 класи Упорядник(Прокопенко, Єрміна, Вашуленко) Лист ІМЗО від 04.07.2016 №2.1/12-Г-440	35 год	35 год	
3	Алгебра	7-8	Програма для профільного навчання та допрофільної підготовки учнів загальноосвітніх навчальних закладів Факультатив з математики «Вибрані питання алгебри»	Гартфіль О.Р., Показій А.П.	Збірник програм з математики для допрофільної підготовки в частині варіативної складової 5-11 класи «Ранок» -2011 Упорядник (Н.С.Прокопенко, Єрміна О.В., О.П., Вашуленко) Лист ІМЗО від 04.07.2016 №2.1/12-Г-440	35 год	35 год	
4	Українська мова	8	Факультатив з української мови «Синтаксис простого та простого ускладненого речення»	Тетяна Гнаткович.	Програми факультативних курсів та курсів за вибором з української мови й літератури. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісіями з української мови та літератури Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (Лист Інституту модернізації змісту освіти від 04.07.2019 р. №22.1/12-Г-551)	35 год	35 год	
5	Українська мова	9	Програма факультативу з української мови «Практикум з правопису української мови»	Омельчук С., Чаловська М.	Програми курсів за вибором і факультативів з української мови. 8-11 класи / За заг. ред. К.В.Таранік-Ткачук. – К. : Грамота, 2011. – 272 с. Лист ІМЗО від 18.10.2016 № 2.1/12-Г-776	35 год	35 год	
6	Українська мова	11	Програма факультативного курсу з української	Авраменко О.М. Чукіна В.Ф	Програма факультативного курсу варіативної складової навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів для учнів 10-11 класів Грамота.	35 год	35 год	

			мови «Стилістика української мови»		Лист ІМЗО від 03.07.2017 №21.1/12-Г-314			
7	Історія	10	Навчальна програма факультативного курсу «Народний спротив тоталітаризму на Бориспільщині (1917–1932рр.)»	Білоножка В.А.	ПРОТОКОЛ засідання науково-методичної ради КНЗ КОР "Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів" 31 січня 2019 року Протокол № 1 м. Біла Церква	35 год	35	
8	Історія	11	Програма Визначні постаті України (курс за вибором для старшої профільної школи)	Гирич І.Б.	Лист МОН від 11.08.2017 №1/11-8125. Збірник навчальних програм для учнів 10-11 кл. суспільно – гуманітарного напрямку старшої школи. Частина II.-К.: - 2010. С.69.2. Історія України// шкільний світ.2010.-№46-с.1-4. Міністерства освіти і науки у 3-х томах.Гриф МОН України пролонговано у 2016.	35 год	35 год	

Навчальний план для 1-3 класу

Сеньківської загальноосвітньої школи I – III ступенів на 2020/2021 н.р (наказ МОН України від 08.10. 2019 року №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти». Наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1273 « Про затвердження освітніх та навчальних програм для школи I ступеня 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», під керівництвом О.Я.Савченко Нова українська школа, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки України 23.02.2018

Назва освітньої галузі	Клас	1	2	3
<i>Інваріантний складник</i>	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова та література	7	7	7
Іншомовна	Англійська мова	2	3	3
Математична	Математика	4	4	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська та історична, соціальна здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3
Інформатична	Інформатика		1	1
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього		22	24	25
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Індивідуальні консультації та групові заняття		1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	26
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20	22	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26

Навчальний план для 4-го класу
 Сеньківської ЗОШ І-ІІІ ступенів
 на 2020/2021 навчальний рік з українською мовою навчання
 (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №407, таблиця 1)

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>клас</i>
	<i>Інваріантна складова</i>	4
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	3,5
	Літературне читання	3,5
	Англійська мова	2
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство	2
Суспільствознавство	Я у світі	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Усього (без фізичної культури)		21
Усього		21+3
<i>Варіативна складова. Додаткові години на вивчення окремих предметів інваріантної складової курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		2
Курс за вибором: «Маленькі українці подорожують країнами Євросоюзу»		1
Індивідуальні та групові заняття		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		23
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		26

Навчальний план для 5-9 класів

Додаток 5

Сеньківської ЗОШ I-III ступенів на 2020/2021 навчальний рік з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 р. №405, таблиця 1)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
	Інваріантна складова					
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом(без фізичної культури)		23,5	26,5	28	28,5	30
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Варіативна складова		3,5	3,5	2,5	3	3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації						
Поділ на групи : трудове навчання		2	2	1	1	1
Факультативи :		1	1	1	2	1
Факультатив з математики «Вибрані питання алгебри»				1	1	
Факультатив з української мови «Синтаксис простого та простого ускладненого речення»					1	
Факультатив з математики «Розв'язуємо текстові задачі»		1	1			
Факультатив з української мови «Практикум з правопису української мови»						1
Індивідуальні та групові заняття:		0,5	0,5	0,5	-	1
Англійська мова				0,5		
Історія			0,5			
Українська мова		0,5				
Математика						1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Навчальний план для 10 -11 класу
 Сеньківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
 на 2020/2021 навчальний рік з українською мовою навчання
 (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408, таблиця 2,3)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень
		10 клас	11 клас
	Базові предмети	27	26
Мови і літератури	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Англійська мова	2	5
Суспільствознавство	Історія України	3	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	-
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Природознавство	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1,5	1
	Фізика і астрономія	3	4
	Хімія	1,5	2
Здоров'я і фізична культура	Захист України	1,5	1,5
	Фізична культура	3	3
Вибірково-обов'язкові предмети			
Технології	Технології	-	1,5
Інформатика	Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	Мистецтво	1,5	
Разом (без фізичної культури)		30,5	31
Разом з фізичною культурою		33,5	34
Варіативна складова. Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		4,5	4
Індивідуальні та групові заняття:		2,5	3
Математика		1	1
Англійська мова		1	
Біологія		0,5	1
Географія			1
Факультативи:		2	1
Факультатив з історії «Народний спротив тоталітаризму на Бориспільщині (1917 -1932рр.)»		1	
Факультатив з історії «Визначні постаті України»			1
Факультатив з української мови «Стилістика української мови»		1	
Гранично допустиме тижневе навантаження		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38	38

Директор

В.П.Бережний